LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Datum
2024-09-19

Diarienummer
4703-2024

Regeringen, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Landsbygds- och infrastrukturdepartementets förslag på användning av drönare för att söka efter vildsvin vid jakt samt utökade möjligheter till skyddsjakt efter vildsvin

Er beteckning: Ll2024/01211

Länsstyrelsen i Hallands län har lämnats möjlighet att lämna yttrande till denna remiss. Nedan följer Länsstyrelsens allmänna synpunkter samt ett urval av detaljerade kommentarer.

Allmänna och sammanfattade synpunkter på Landsbygds- och infrastrukturdepartementets förslag

Länsstyrelsen välkomnar Landsbygds- och infrastruktur-departementets förslag att underlätta förvaltningen av vildsvin.

Likväl kvarstår det ett antal synpunkter som Länsstyrelsen önskar framföra.

- Det är viktigt att det finns en bred acceptans i samhället för jakt. För att detta ska vara möjligt, måste det finnas ett förtroende för att lagar, förordningar och myndigheter reglerar jakten så att den bedrivs på ett etiskt och moraliskt sätt, med stor hänsyn till djurens välfärd. Länsstyrelsen menar att flera av de föreslagna förändringarna av jaktmetoder och hjälpmedel vid jakt kan leda till det sämre sett ur detta perspektiv.

- Naturvårdsverket har delredovisat ett regeringsuppdrag om att ta fram en åtgärdsplan för effektiv vildsvinsförvaltning, med titeln *Tekniska hjälpmedel och fångstredskap för vildsvinsjakt* (Naturvårdsverkets ärendenummer NV-02007-

24). Naturvårdsverket bedömning är att ytterligare tekniska hjälpmedel för att underlätta jakten efter vildsvin inte behövs.

- Jaktförordningen (1987:905) 14 a § medger att elektronisk bildförstärkare, elektronisk bildomvandlare, värmekamera eller rörlig belysning får användas i nära anslutning till jaktvapnet vid jakt efter vildsvin. Termiska sikten får dock endast användas vid jakt i öppen terräng eller vid åtelplatser. Effekterna av denna ändring, genom Förordning (2019:174), har mycket sannolikt avsevärt underlättat förvaltningen av vildsvin medelst avskjutning. Det saknas emellertid en formell och kvalitetssäkrad utvärdering av dessa hjälpmedel och eventuella bidrag till att avskjutningen ökat. Känt är att den årliga avskjutningen av vildsvin ökade kraftigt jaktåren 2019/2020 och 2020/2021, för att sedan jaktåret sjunka till en nivå som inte noterats sedan jaktåret 2016/2017. Mörkerriktmedels roll i denna del av förvaltningen i närtid föreslås därför utredas.

- Länsstyrelsen i Hallands län föreslår att bruket av drönare vid skyddsjakt efter vildsvin ska kunna tillåtas efter att förutsättningar för skyddsjakt prövats med jaktförordningen (1987:905) 23 a § eller genom föreskrift från berörd Länsstyrelse, efter Naturvårdsverkets generella delegering till relevanta Länsstyrelser. Tillstånd inom särskilt skadedrabbade områden bör även kunna lämnas av Länsstyrelsen genom föreskrift. En föreskrift bör ange motsvarande uppgifter som framgår i jaktförordningen (1987:905) 9 b §. Ett sådant förfarande skulle medge en senare utvärdering av hjälpmedlet drönare.

Kommentarer

Länsstyrelsen detaljerade kommentarer följer nedan.

1. Författningsförslag

1.1. Förslag till ändring i jaktförordningen (1987:905)

Förslag rörande jaktförordningen (1987:905) att införa en ny paragraf, 20 c § av följande lydelse.

20 c § Obemannade luftfartygssystem (drönare) som är försedda med kamera får användas vid jakt efter vildsvin för att söka efter vildsvin över mark med jordbruksgrödor eller mark som används till yrkesmässig trädgårdsodling. Drönare ska användas så att de i så liten utsträckning som möjligt stör viltet genom ljud eller ljus.

Förslaget utgör ett stort avsteg från gällande jaktlagstiftning. Länsstyrelsen i Hallands län föreslår att bruket av drönare vid skyddsjakt efter vildsvin medges med dispens från berörd Länsstyrelse, efter Naturvårdsverkets generella delegering till relevanta Länsstyrelser. Ett sådant förfarande skulle medge en senare utvärdering av hjälpmedlet drönare i relation till förvaltningen i övrigt (viltskador, trafikolyckor etc.).

1.2. Förslag till ändring i jaktförordningen (1987:905) bilaga 4 till förordningen

Förslag rörande jaktförordningen (1987:905) att införa en ny lydelse i bilaga 4 av följande lydelse.

Jakträttshavare får därutöver bedriva jakt efter vildsvin inom ett avstånd av 200 meter från mark med jordbruksgrödor eller som används till yrkesmässig trädgårdsodling, om

1. det där tidigare har inträffat skador av vildsvin på grödor och odling, och

2. det behövs för att förhindra ytterligare skador

den 1 juli–30 juni.

Förslaget utgör ett stort avsteg från gällande jaktlagstiftning. Länsstyrelsen i Hallands län föreslår att bruket av drönare vid skyddsjakt efter vildsvin medges med dispens från berörd Länsstyrelse, efter Naturvårdsverkets generella delegering till relevanta Länsstyrelser. Ett sådant förfarande skulle medge en senare utvärdering av hjälpmedlet drönare i relation till förvaltningen i övrigt (viltskador, trafikolyckor etc.).

Formuleringen *inom ett avstånd av 200 meter från mark med jordbruksgrödor eller som används till yrkesmässig trädgårdsodling* ställer stora krav på utövaren att rätt uppskatta sådant avstånd. I andra delar av jaktförordningen (1987:905) bilaga 4 används exempelvis formuleringen *vid fält med oskördad gröda* för att medge skyddsjakt också när viltslaget i fråga inte är direkt i/på oskördad

gröda. Detta medger skyddsjakt också för att föregripa skada. Länsstyrelsen i Hallands län föreslår därför formuleringen om skyddsjakt medges *vid mark med jordbruksgrödor eller som används till yrkesmässig trädgårdsodling*.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen i Hallands län delar uppfattningen att vildsvin lokalt och temporärt, jämte andra viltarter, kan orsaka omfattande skador i oskördad/växande gröda. Detta stöds också av Jordbruksverkets rapport *Viltskador i lantbruksgrödor* 2023 (https://jordbruksverket.se/25888.html Sidan uppdaterades senast 2024-06-24).

Sedan 2019 medger Jaktförordningen (1987:905) 14 a § att elektronisk bildförstärkare, elektronisk bildomvandlare, värmekamera eller rörlig belysning får användas i nära anslutning till jaktvapnet vid jakt efter vildsvin. Effekterna av denna ändring, genom Förordning (2019:174), har inneburit att efterfrågan och försäljningen av dessa hjälpmedel ökat markant och mycket sannolikt avsevärt underlättat förvaltningen av vildsvin medelst avskjutning. Det saknas emellertid en formell och kvalitetssäkrad utvärdering av dessa hjälpmedel och eventuella bidrag till att avskjutning. Mörkerriktmedels roll i denna del av förvaltningen i närtid föreslås därför utredas.

Nytt förslag – Tillstånd för bruk av drönare vid skyddsjakt efter vildsvin

Det är viktigt att det finns en bred acceptans i samhället för jakt inklusive skyddsjakt efter viltarter som orsakar skada i oskördad/växande gröda. För att detta ska vara möjligt, måste det finnas ett förtroende för att lagar, förordningar och myndigheter reglerar jakten så att den bedrivs på ett etiskt och moraliskt sätt, med stor hänsyn till djurens välfärd. Den svenska allmänhetens acceptans för jakt är också hög (i en SIFO-undersökning 2022 svarade 88 procent att de accepterar jakt).

Länsstyrelsen i Hallands län föreslår därför att bruket av drönare vid skyddsjakt efter vildsvin kan tillåtas efter prövning av berörd Länsstyrelse, efter Naturvårdsverkets generella delegering till relevanta Länsstyrelser. Tillstånd inom särskilt skadedrabbade områden bör även kunna lämnas av Länsstyrelsen genom föreskrift.

En föreskrift bör ange motsvarande uppgifter som framgår i jaktförordningen (1987:905) 9 b §. Ett sådant förfarande skulle medge en senare utvärdering av hjälpmedlet drönare i relation till förvaltningen i övrigt (viltskador, trafikolyckor etc.).

Länsstyrelsen i Hallands län föreslår också en formulering om att skyddsjakt medges *vid mark med jordbruksgrödor eller som används till yrkesmässig trädgårdsodling*.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Anders Thornberg med jakthandläggare Gert Olsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också naturvårdshandläggare Martin Broberg medverkat.

Anders Thornberg

Gert Olsson

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Nils Henriksson, nils.henriksson@regeringskansliet.se